

[Lysholt Hansen.]

slaget om udlån til yngre landmænd, der fandt sted den 22. maj, havde meddelt, at pengene til dispositionsfonden, altså de 100 mill. kr. af de i alt 125 mill. kr., ville blive søgt fremskaffet enten ved en ansøgning til finansudvalget eller gennem lovforslag. Jeg har gennemlæst, hvad landbrugsministeren sagde den 22. maj, og jeg beklager at måtte sige, at ministeren ikke denne dag med ét eneste ord nævnte, at regeringen agtede at tilføre landbrugets dispositionsfond flere penge. Det var altså en direkte urigtig oplysning, hvormed ministeren den 8. oktober affærdigede vor antydning af, at regeringen agtede at gå uden om folketinget ved at få bevillingen på de 125 mill. kr. ført igennem finansudvalget på et tidspunkt, hvor folketinget havde sommerferie; det var en direkte forkert oplysning, ministeren byggede på.

Jeg vil gerne sige, at ministeren har på intet tidspunkt forud for ansøgningens fremsendelse til finansudvalget orienteret folketinget om, at der skulle tilføres dispositionsfonden flere penge. Jeg forventer derfor, at ministeren i dag tilbagetrækker sine bebrejdelser mod os fra den 8. oktober for, at vi ikke reagerede allerede den 22. maj mod, at der tilførtes dispositionsfonden flere penge. Vi havde ingen mulighed for at reagere, fordi oplysningen ikke blev givet af landbrugsministeren. Men dermed falder også grundlaget totalt væk for den argumentation, landbrugsministeren førte under forespørgselsdebatten den 8. oktober mod min og mit partis stilling til ansøgningen om de 125 mill. kr.

I øvrigt er der i denne sag også afgivet andre urigtige oplysninger, som trænger til afklaring. Både socialdemokratiet og SF havde ønsket behandlingen af sagen udskudt fra den 3. september til folketingets samling for at få den behandlet her i tinget, således at vi kunne få undersøgt, om der var et reelt grundlag for, at erstatningsbeløbet skulle være på netop 125 mill. kr. Men det afviste regeringen med den begrundelse, at dispositionsfonden nødvendigvis måtte have rådighed over pengene straks. I den anledning spurgte jeg under forespørgselsdebatten den 8. oktober statsministeren, hvor mange penge der var i landbrugets dispositionsfond den 3. september, da regeringspartierne

gennemførte bevillingen i finansudvalget. Statsministeren svarede mig — citeret fra Folketingstidende 1968-69 sp. 377:

„at der den 3. september i år af de 150 mill. kr., der er stillet til rådighed for dispositionsfonden var, ca. 9 mill. kr. til rest. Men af disse 9 mill. kr. var der allerede disponeret over 7 mill. kr., således at der kun var et meget lille beløb, knap 2 mill. kr., tilbage.“

Da dispositionsfondens regnskab revideres af 2. revisionsdepartement, anmodede jeg den 15. januar i år i finansudvalget om, at revisionsdepartementet ville udarbejde en opgørelse over, hvor stort det restbeløb var, der den 3. september i fjor stod tilbage i fonden, så vi kunne danne os et indtryk af fondens muligheder for at have afventet folketingets behandling af ansøgningen om de 125 mill. kr. Vi fik fra revisionsdepartementet denne opgørelse den 11. februar i år, og det fremgik, at fonden den 3. september i fjor havde et tilgodehavende hos landbrugsministeriet på 52 mill. kr., og at fonden indtil 31. marts i år havde påtaget sig forpligtelser for 46 mill. kr. Der var altså tilbage en hel fri dispositionsramme på 6 mill. kr. og ikke som af statsministeren oplyst her under debatten knap 2 mill. kr.; det er dog immervæk penge, når der er 4 mill. kr. mere, end ministeren oplyser her.

Som det fremgår af den redegørelse, vi har fået i finansudvalget over resterende bevillinger pr. 3. september for fonden på 46 mill. kr., ville flere af disse millioner først være forfaldne til udbetaling frem til 31. marts i år. For det første var statsministerens oplysning til folketinget altså direkte forkert, og for det andet viser tallene, at der med god vilje havde været både tid og penge til at fremskaffe et beregningsgrundlag hos monopoltilsynet og til, at sagen kunne have været behandlet her i tinget.

Jeg spørger derfor landbrugsministeren, som jo er den ansvarlige for dette område, selv om jeg er klar over, at det er regeringen, der står bag: hvad var årsagen til, at denne sag skulle hastes igennem med det resultat, at vi i dag må konstatere, at den afgørelse, regeringen og dens flertal traf, er kommet til at koste samfundet, det vil sige skatteborgerne, ca. dobbelt så meget, som det grundlag betinger, hvorpå bevillingen officielt blev givet? Vi kan i socialdemokratiet